

"Haklı şûra ihlas ve tesanüdü netice verdiğiinden, üç elif, yüz on bir olduğu gibi, ihlas ve tesanüd-ü hakikî ile üç adam yüz adam kadar millete fayda verebilir." cümlesini izah eder misiniz?

"Haklı şûrâ ihlâs ve tesanüdü netice verdiğiinden, üç elif yüz on bir olduğu gibi, ihlâs ve tesanüd-ü hakikî ile üç adam yüz adam kadar millete fayda verebilir. Ve on adamın, hakikî ihlâs ve tesanüd ve meşveretin sırrı ile bin adam kadar iş gördüklerini çok vukuat-ı tarihiye bize haber veriyor."(1)

Gerçek bir dayanışma, sadece Allah rızası için bir araya gelen ve birbirlerini Allah için sevip, yine Allah yolundaki hizmetler için omuz omuza veren insanlar arasında tesis edilebilir.

Bunların dışında başka hesapların araya girdiği ilişkilerde gerçek bir dayanışma olmaz; geçici birliktelikler, bazen basit ve sıradan sebeplerle, kısa zamanda dağılma riski taşır. Çünkü bu birlikteliğin ruhu menfaat ve çıkar üzerinedir, yani bu birlikteliğin kökü ve esası bozuktur.

Samimi bir dayanışmanın başarılması, mensuplarının iç dünyalarındaki ihlası güçlendirir. Yani haklı bir meşveret ihlası ihlas da haklı bir meşvereti güçlendirir. İki birbirisine hem sebep hem de sonuç olur.

"Haklı şura" kavramı, istişarelerin sadece hakkı bulma niyet ve kastıyla, görüşülen konuda en doğru karara varabilme amacı ve çabasıdır.

Yani **"haklı şura"**, müzakere edilen husustaki ana çerçeveyi belirleyen ölçü ve prensiplerin esas alındığı bir zeminde, her fikrin doğru bilgilere dayalı olarak özgürce, uygun, yapıcı bir üslûpla, ifade edilip saygı gördüğü, herkesin ifade edilen fikirlere önyargılardan uzak bir şekilde odaklanıp, onlardan en doğru ve sağlıklı sonuçları çıkarmaya çalıştığı bir katılım ortamının sağlanmasıdır.

Hak namına da olsa, Üstad'ın **"istibdad-ı ilmî"** olarak ifade edip, ihtilâfların kaynağı olarak gösterdiği *"dayatmacı tavırlara"* meydan verilmemelidir.

Şahsî fikrimize uymasa da meşveret neticesinde alınan karara hep birlikte sahip çıkılmalı ve gereğini yerine getirmek için çaba sarf edilmelidir.

(1) bk. [Hutbe-i Şamiye.](#)